

Türkiye küçük Millet Meclisleri

-Mart 2019 -
Ortak Payda Raporu

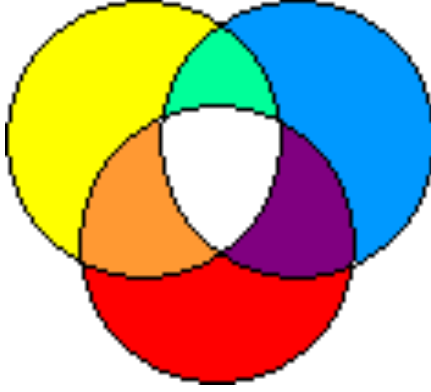

*Yerel Seçimlere Giderken
Adaylarla...”*

www.tkmm.net

Ortak Paydalar

- * Yerel yönetimler, kamu idaresinin vatandaşla doğrudan ve en yoğun ilişki kuran organlarıdır.
- * Yerel yöneticiler seçildikleri gün itibariyle tüm hemşehrilerine karşı sorumludurlar. Eşit hizmet ilkesini esas almalıdırlar.
- * Yerel yönetimlerin, sivil toplumla işbirliği artırılmalıdır.

Hazırlayan:
Yakup Kadri KARABACAK
yakup.karabacak@tkmm.net

26 Mart 2019

“Raporda yer alan görüşler TkMM katılımcılarına aittir.”

Uncular Cad. 28/2, TR- 34672 İSTANBUL

Yerel seçimlere giderken

Türkiye küçük Millet Meclisleri, 31 Mart yerel seçimleri öncesi gerçekleştireceği Şubat ve Mart buluşmalarını, geçmişte olduğu gibi yerel yönetim tartışmalarına ve adaylara ayırdı.

Şubat buluşmalarının ortak payda raporunu açıklamıştık. Toplantılar, bilhassa adayların katıldıkları illerde soru-cevap yöntemiyle ilerlediğinden ve mart ayında da gündem aynı olduğundan, okuyacağınız raporu Şubat ortak payda raporunu revize ederek oluşturmak daha doğru olacaktı; biz de öyle yaptık.

Şubat raporunun esasına hanel getirecek, ortak paydalara ekleme ya da çıkarma yapmayı gerektirecek bir eğilim de göremedik.

Yerel seçimler gündemiyle Şubat ve Mart aylarında toplanan küçük Millet Meclisleri'ne katılım gösteren adaylar ise şu isimler:

Şubat 2019 Buluşmaları

Mardin- Kızıltepe:

Ak Parti İlçe Bld. Bşk. Adayı **Şükrü CEVHEROĞLU**

İyi Parti İlçe Bld. Bşk. Adayı **Ekrem AYAR**

Malatya:

Ak Parti Merkez Yeşilyurt Bld. Bşk. Adayı **Mehmet ÇINAR**

Saadet Partisi Merkez Yeşilyurt Bld. Bşk. Adayı **Emine AKKURT**

Kayseri:

Ak Parti Büyükşehir Bld. Bşk. Adayı **Memduh BÜYÜKKILIÇ**

Elazığ:

Saadet Partisi Büyükşehir Bld. Bşk. Adayı **Haluk ARSLAN**

Muğla-Bodrum:

HDP Büyükşehir Bld. Bşk. Adayı **Mehmet POLAT**

İyi Parti Bodrum Bld. Bşk. Adayı **Mehmet TOSUN**

Vatan Partisi Bodrum Bld. Bşk. Adayı **Şeref BOZKURT**
Ankara:

Saadet Partisi Çankaya Bld. Bşk. Adayı **Hasan ÇIPLAK**

Adana, Batman, Eskişehir, İskenderun ve İstanbul kMM'ye aday
katılımı olmadı!

CHP Eskişehir Milletvekili Utku ÇAKIRÖZER, Eskişehir
kMM'de koltuğunu boş bırakmadı.

Mart 2019 Buluşmaları

Mardin- Kızıltepe:

İyi Parti İlçe Bld. Bşk. Adayı **Ekrem AYAR**

Malatya:

Ak Parti Battalgazi Bld. Bşk. Adayı **Osman GÜDER**

Kocaeli:

Saadet Partisi İzmit Bld. Bşk. Adayı **Ahmet ÖZEN**

Kayseri:

Saadet Partisi Büyükşehir Bld. Bşk. Adayı **Mahmut ARIKAN**

İstanbul

Bağımsız Büyükşehir Bld. Bşk. Adayı **Özge AKMAN**

Elazığ:

Saadet Partisi Büyükşehir Bld. Bşk. Adayı **Haluk ARSLAN**

HDP Büyükşehir Bld. Bşk. Adayı **Mehmet KILIÇTEPE**

Muğla-Bodrum:

CHP Bld. Bşk. Adayı **Ahmet ARAS**

İyi Parti Bld. Bşk. Adayı **Mehmet TOSUN**

Demokrat Parti Bld. Bşk. Adayı **Halil İ. KAYNAR**

CHP Adana Milletvekili **Burhanettin BULUT** ve HDP Kocaeli
Milletvekili **Ömer Faruk GERGERLİOĞLU** Mart buluşmalarında
koltuklarını boş bırakmadı.

Kimi / Nasıl seçiyoruz?

Tartışma başlığı ve muhatabı yerel yönetimler ve yöneticiler olunca yalnızca ilgili şehrin sorunlarının gündeme geldiğini düşünmek Türkiye şartlarında pek de gerçekçi bulunmayabilir. Ancak aksini iddia etmek, en azından bu 25 toplantıda ortaya çıkan durum açısından daha gerçekçi değil. Yerel seçimlerin, siyasal atmosferin genel şartları da gözönünden bulundurulunca, genel seçim karakteri kazandığı düşüncesini taşıyan katılımcılarımız da var mutlaka. Ancak hem tartışmaların akışına, hem de içeriğinin bütününe bakıldığında, Türkiye siyasetinde genel bir teamül olan “yerel seçimlerin farklılığı” olgusunun geçerliğini taşıdığı hem şubat hem de mart buluşmalarının tutanaklarından takip edilebilir.

Mart buluşmalarında, yerel seçimler yaklaşırken siyasetin daha da yükselen tansiyonu endişe yaratmış görünüyor. Yerel seçim tartışmalarının bir “beka sorunu” olarak ifade edilmesi farklı siyasal ve sosyal eğilimlere sahip katılımcılar tarafından eleştiriliyor.

Buluşmalarda, adaylara yöneltilen sorunları, yer bulma yoğunluklarına göre sıralayacağız. Ancak, yerel seçimlerin genel görünümüne ilişkin bazı tartışma başlıklarını öncelikle özetlememiz gerekli:

Ortak paydaya da yansıdığı üzere, yerel yönetimler ve yerel yöneticiler, kamu idaresinin/devletin vatandaşla en sık ve doğrudan ilişki kuran birimi olarak görülüyor. Bu nedenle de vatandaşlarla katılımcı ve sürekli bir diyalog kurması çok daha fazla önemseniyor. Bilhassa yerel sorunların çözümü için sivil toplum-kamu işbirliğinin geliştirilmesi, sivil toplumun yerel karar süreçlerine katılımını mümkün kılacak imkan ve olanakların inşası sıklıkla gündeme gelen ilk talep. kMM’lerin bu anlamda bir olanak sunduğunun katılımcılarımız tarafından ifade edilmesini ayrıca önemsemek gerekiyor. Belediyelerin hizmet ve eylemlerinde şeffaflık ve eşitlik ilkesini esas alması yine ortak bir beklenti.

Seçime girecek adayların belirlenme sürecine olan itirazlar ise, önceki seçimlerde gelen eleştirilerle ortaklığını sürdürüyor: *“adaylar tepeden belirleniyor; yöneticiler bu nedenle de kendilerini tepedekilere karşı çok daha sorumlu hissediyor. Bu usul ile belirlenen adayların liyakatları da aynı nedenle çok daha tartışmalı oluyor.”*

2011 yılında, TkMM'lerin de gündemine aldığı “yerel yönetimler kanunlarında yapılan değişikliklerle”, yerelin güçlendirilmesi hedefinin akamete uğradığı düşünülüyor. İlçe belediyelerinin, büyükşehir karşısında, hepsinin Ankara karşısında yetkilerinin ve hareket imkanlarının çok sınırlı olduğu farklı görüş ve temsiliyetlerden dile getirilmiş. Belediye gelirlerinin düşüklüğü ve büyük altyapı ve ulaştırma projelerinin bu nedenle Ankara'ya bağımlı geliştirilmesi ya da Ankara tarafından geliştirmesi ise bir başka soruna daha işaret ediyor. Daha küçük bütçeli illerde ise, büyük hacimli bu projelerin gündeme dahi gelmemesinden şikayet ediliyor. Ulaşım, sağlık ve konut projeleri eksikliği en fazla hissedilen projeler arasındalar.

Daha etkin bir yerel idare için, ademi merkezliyetin tek çözüm olduğu ancak “güneydoğu belediyeleriyle yaşanacak olası sorunlardan dolayı bunun hayata geçirilmek istenmediğini” Ankara'dan bir katılımcımız özet olarak aktarıyor. Bu durumun yerel yönetimlerin hizmet kalitesini düşürdüğünü ifade eden katılımcılarımız var.

İdari vesayet tartışmaları başlığı altında değerlendirilmesi gereken, katılımcılarımızın dikkat çektiği diğer problem ise “Belediye Meclisleri”. Başkan adaylarının belirlenmesi sürecindeki eleştirilere ek olarak, belediye Meclislerinin, çıkar odaklarının etkin yönlendirmeleriyle belirlendiği ve çalıştığından şikayet ediliyor. Sakarya'dan bir katılımcımızın özet ifadesiyle: “İl Genel Meclisleri bile daha eşraftan isimlerden belirleniyordu” denmiş.

Siyasetin yerel seçimleri, genel seçim havasına sokan yaklaşımının ve iki blokla sınırlanmış seçim çalışmasının kutuplaşmayı arttırdığına dair endişeler 25 toplantıda da bir vesileyle gündeme getirilmiş.

Ne bekliyoruz?

Mesele yönetmek ise, vatandaşlarımızın en sık dile getirilen dileğinin “idarecilerin adaletle davranması” olduğunu siyasetçilerimizin ilgisine bir kez daha sunalım. “İşe alımlar ve belediye çalışanlarının, idarecilerinin liyakata esas tayini beklentisi” yine bu başlık altında ifade edilebilir.

Belediye başkanlarının kapılarının açık olması bekleniyor. Yerel idarecilere ulaşmakta zorlanan hatta hiç bir şekilde ulaşamayan sivil toplum örgütü temsilcilerini her toplantıda bulmak, dinlemek mümkün görünüyor.

Yeşil alanların azalması, kolaylıkla imara açma yoluyla plansız ve hızla büyüyen şehirlerimiz olduğu endişesi neredeyse tüm buluşmalarda, yerel örnekleriyle ve adresleriyle ifade edilmiş.

Alt yapı hizmetlerinin yetersiz olduğunu ifade eden katılımcılarımız var. Kanalizasyon sistemleri ve köy/mahalle yolları bunlar arasında en fazla dile getirilenler olmuş.

Belediyelerin kültür, tarihi varlıklarımızın korunması ve bilhassa eğitim kurumlarının fiziki imkanlarının geliştirilmesi başlıklarında daha fazla çalışması bekleniyor.

Hemşehrilik hukukunun değer ve önemini giderek kaybettiğinden, kent sakinlerinin kentin tarih ve potansiyeliyle kurduğu ilişkinin zayıflamasından şikayetçi olan katılımcılarımız da var. Bu bağın zayıflamasının, şehirlerimizin başta kültürel ve ekonomik kapasitelerini de erezyona uğrattığı düşünülüyor. Bu kültür ve ortak kimliğin gelişiminde sivil toplum kamu işbirliğinin önemine dikkat çekiliyor.

Belediyelerin sosyal yardımlarını arttırması, bunların gerçek ihtiyaç sahiplerine ulaşması, bilhassa alt gelir grupları lehine başta ulaşım ve diğer belediye hizmetlerinde indirimler yapılması isteniyor.

Kadın dostu şehirlerin, engelliler için erişilebilir şehirlerin inşası beklentisinin altı farklı illerde, seyrek de olsa her iki ayın buluşmalarında da çizilmiş.

Sayılarla TkMM MART 2019 Buluşmaları

Gerçekleşme sayı ve oranları:

Yapılması Gereken Toplantı Sayısı: 16

Yapılan toplantı sayısı: **13, % 81,25**

Sivil Toplum katılımı:

Olması gereken sivil toplum katılımcı sayısı: **260**

Toplam sivil toplum katılımcı sayısı: **115, % 44,23**

Seçilmişlerin katılımı:

Katılması gereken milletvekili sayısı: **100**

Katılan toplam milletvekili sayısı ve oranı: **3, % 3**

Katılan toplam belediye başkan adayı: **10**

Özel Konuk ağırlayan il sayısı: -

Medya ilgisi:

Toplantılara katılan medya muhabiri sayısı toplam: **18**

Toplantılara kim ev sahipliği yaptı?

Ev sahipliği yapan belediyeler ve oranı: **6, % 46,15**

Ev sahipliği yapan meslek odaları ve oranı: - % -

Ev sahipliği yapan STÖ sayısı ve oranı: **7 % 53,84**

Ev sahipliği yapan sendika sayısı ve oranı: -

Sivil toplum bileşenlerinin katılım oranları:

Katılımcı meslek odaları sayısı: - % -

Katılımcı sendika sayısı: **10, % 8,69**

Katılımcı dernek/vakıf/girişim sayısı: **105, % 91,30**

İzleyiciler:

İzleyici olarak katılanlar: 98

Kanaat Önderleri: 6

Parti Temsilcileri: 18